

# NÖROMUSKÜLER HASTALIKLAR BİRİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

#### Amaç

**MADDE 1 –(1)** Bu Yönetmeliğin amacı; nöromusküler hastalıklar birimlerinin açılmasına, fiziki şartlarına, asgari donanım, araç-gereç ve personel standartlarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

#### Kapsam

**MADDE 2 – (1)** Bu Yönetmelik; Sağlık Bakanlığına ve üniversitelere ait ikinci ve üçüncü basamak yataklı sağlık tesislerini kapsar.

#### Dayanak

**MADDE 3 –(1)** Bu Yönetmelik; 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 355 inci ve 508 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

#### Tanımlar

**MADDE 4 – (1)** Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,
- Birim: Nöromusküler hastalığı olanların kabul ve takibinin yapıldığı, teşhis, tedavi, rehabilitasyon, psiko-sosyal destek ve eğitim hizmetlerinin verildiği ikinci ve üçüncü basamak yataklı sağlık tesisleri bünyesinde açılan nöromusküler hastalıklar birimini,
- Genel Müdürlük: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
- Komisyon: Nöromusküler Hastalıklar Bilimsel Danışma Komisyonunu,
- Müdürlük: İl Sağlık Müdürlüğünü,
- Nöromusküler hastalıklar: Kalıtsal veya sonradan gelişen, ön boynuz motor nöron hücrelerinde, periferik sinirlerde, nöromusküler kavşakta veya kastaki bir anormalliğin neden olduğu hastalıkları,
- Sağlık tesisi: Bünyesinde birim kurulacak Bakanlığa ve üniversitelere ait ikinci ve üçüncü basamak yataklı sağlık tesislerini,
- Yönetici: Sağlık Bakanlığında ait sağlık tesisleri için hastane başhekimini, üniversitelere ait sağlık tesisleri için sağlık uygulama ve araştırma merkezi başhekimini, ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Komisyonun Teşkili, Görevleri ve Çalışma Usul ve Esasları

#### Komisyonun teşkili

**MADDE 5 –(1)** Komisyon; Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün veya görevlendireceği en az daire başkanı düzeyinde bir yetkilinin başkanlığında, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü ve Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğünden en az daire başkanı düzeyinde birer temsilci, nöromusküler hastalıklar konusunda deneyim ve eğitime sahip altı uzman hekim, bir fizyoterapist ve bir sosyal çalışmacı/sosyal hizmet uzmanı olmak üzere toplam 11 kişiden oluşur.

(2) Komisyon üyelerinden uzman hekimler, fizyoterapist ve sosyal çalışmacı/sosyal hizmet uzmanı Genel Müdürlükçe görevlendirilir ve iki yıl süreyle görev yaparlar. Komisyon üyelerinin görev süresi tamamlandığında yeni komisyon üyeleri seçilinceye kadar mevcut üyelerin görevi devam eder.

(3) Herhangi bir sebeple üyeliğin sona ermesi halinde, kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üye görevlendirilir. Görev süresi dolan komisyon üyeleri Genel Müdürlükçe yeniden görevlendirilebilir.

(4) Toplantılara geçerli mazereti olmaksızın iki defa üst üste veya bir görevlendirme döneminde toplam üç defa katılmayanların üyeliği sona erer.

(5) Genel Müdürlük tarafından, gerekli görüldüğünde veya komisyonun teklifi üzerine komisyonun faaliyetlerine yardımcı olmak üzere alanında uzman kişilerden oluşan alt komisyonlar teşkil edilebilir veya çalışma grupları oluşturulabilir.

#### Komisyonun görevleri

**MADDE 6 – (1)** Komisyonun görevleri şunlardır:

- Ülke genelinde nöromusküler hastalıklar alanında ve birimler konusunda alınacak tedbirler, verilecek hizmetler ve ulusal stratejiler belirlemek için Genel Müdürlüğe görüş bildirmek.
- Genel Müdürlükçe talep edilmesi halinde, birim denetimlerine katılmak.
- Nöromusküler hastalık birimlerin işleyişi ile alakalı olarak gerekli görülen hallerde görüş bildirmek.

#### Komisyonun çalışma usul ve esasları

**MADDE 7 –(1)** Komisyon, yılda en az iki kez toplanır. Genel Müdürlük gerekli hallerde, komisyonu olağan toplantıları dışında da toplantıya davet edebilir. Toplantı tarihi, yeri ve gündemi, olağan dışı toplantılar hariç olmak üzere en az yedi gün önce üyelerine bildirilir.

(2) Komisyon, en az üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylarda eşitlik olması halinde, komisyon başkanının kullandığı oy yönünde karar alınır.

(3) Komisyon kararları, tutanak altına alınır ve tutanak toplantıya katılan üyelerce imzalanır. Karara muhalif olanlar, şerh koymak suretiyle kararları imzalarlar. Muhalif görüş gerekçesi, karar altında veya ekinde belirtilir.

(4) Komisyon kararları tavsiye niteliğindedir.

(5) Komisyonun sekretarya hizmetleri Genel Müdürlükçe yürütülür.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Birimler

#### Birimin kuruluşu

**MADDE 8 – (1)** Birimler, sağlık tesisi bünyesinde Bakanlığın izniyle kurulur.

#### Planlama

**MADDE 9 –(1)** Bakanlık ilin demografik yapısı, nöromusküler hastaların bölgesel dağılımı gibi özellikleri dikkate alarak birimlerin açılışı için planlama yapar.

#### Ön izin belgesi

**MADDE 10 –(1)** Birim açmak isteyen yönetici tarafından, Bakanlıktan ön izin almak için Ek-1’de yer alan dilekçe ile Müdürlüğe başvuru yapılır.

(2) Yapılan başvuru Müdürlükçe oluşturulan Sağlık Hizmetleri Başkanı veya başkan yardımcısı ile çocuk nöroloji uzmanı, nöroloji uzmanı ve fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanlarından en az ikisinden oluşturulacak en az dört kişilik inceleme ekibi tarafından, ilin demografik verileri, başvuruyu yapan sağlık tesisinin ve ilin sağlık alt yapısı, birim için beklenen hasta yüküne dair bilgileri içeren bir rapor oluşturulur ve bu rapor, başvuru tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde Bakanlığa gönderilir.

(3) Bakanlıkça, planlama ve ilden gelen rapor dikkate alınarak değerlendirme yapılır. Uygun görülen başvurular için ön izin belgesi düzenlenir.

### **Faaliyet izin belgesi**

**MADDE 11** – (1) Ön izin belgesi verilen sağlık tesisi tarafından Ek-2’de yer alan belgeler ile ön izin belgesinin eline ulaşmasından itibaren 2 ay içerisinde Müdürlüğe başvurulur.

(2) Ön izin belgesi alınmış başvuru dosyası, Müdürlükçe yeniden değerlendirilir. İnceleme ekibince; personel, fiziki şartlar, Ek-4’te yer alan asgari donanım ve 15 inci madde açısından incelenerek rapor haline getirilir.

(3) Yerinde yapılan inceleme sonucu ikinci fıkrada yer alan hususlarda eksiklik bulunan birimlere, eksikliklerin giderilmesi için 3 aya kadar ek süre verilebilir. Bu süre ihtiyaç halinde bir defaya mahsus olmak üzere 3 ay daha uzatılabilir. Bu süre sonunda eksikliklerini gideremeyen sağlık tesislerinin başvuruları gerekçeleri belirtilmek suretiyle Müdürlükçe reddedilir.

(4) Yerinde yapılan incelemede uygun bulunan birimler için Müdürlükçe Ek-3’te yer alan faaliyet izin belgesi düzenlenir ve Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(5) Bakanlık tarafından, gerek gördüğü hallerde, Genel Müdürlükten bir, Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğünden bir, Müdürlükten görevlendirilen en az başkan düzeyinde iki kişi ve çocuk nörolojisi veya nöroloji uzman hekimini ile fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekiminden oluşturulacak ek inceleme ekibi, faaliyet izin belgesi başvurusunu ayrıca inceler. İnceleme sonucuna göre, faaliyete izin verebilir, eksikliklerin giderilmesini isteyebilir veya başvuruyu reddedebilir.

### **Fiziki şartlar ve birimde bulunması gerekli asgari donanım**

**MADDE 12** – (1) Birimde aranan fiziki şartlar şunlardır:

a) Birim, sağlık tesisinde hastaların kolay erişebileceği ve erişim için gerekli tedbirlerin alındığı bir mahalde bulunur.

b) Isıtma ve havalandırma sistemine, yeterli ışığa, koltuğa ve donanıma sahip olan en az iki tekerlekli sandalye ve bir sedyenin girmesine imkân veren dinlenme salonu bulunur.

c) Diğer hastaların kayıt işlemlerinin yapıldığı yerden farklı olarak, dinlenme salonunda hasta kabul ve kayıt işlemlerinin yapıldığı ve gerekli koordinasyonunun sağlandığı bir alan oluşturulur.

ç) Birimde, mümkün olduğunca hastaların sağlık tesisinde hizmet alabileceği diğer bölümlere en yakın yerde standart poliklinik odası oluşturulur.

d) Rehabilitasyon için gerekli cihaz, araç ve gereçlerin sığabileceği genişlikte, fizik tedavi ve rehabilitasyon standartlarına uygun bir alan oluşturulur. Birimin açılacağı sağlık tesisi bünyesinde fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinin verildiği alan varsa ayrı bir alanın oluşturulması zorunlu değildir.

e) Hasta ve/veya hasta yakınının eğitimi, birey ve/veya grup psikoterapisi ile sosyal hizmet desteği için sağlık tesisi bünyesinde bir eğitim odası oluşturulur. Sağlık tesisinde bulunan eğitim odası birime yakın olması şartıyla birimin eğitim odası olarak kullanılabilir.

(2) Birimde, Ek-4’te belirtilen asgari donanım bulunur.

### **Birimin bulunduğu sağlık tesisinde aranan şartlar**

**MADDE 13** – (1) Birimin bulunduğu sağlık tesisinde;

a) İkinci veya üçüncü seviye yoğun bakım ünitesi, EEG ve EMG laboratuvarı bulunmak zorundadır.

b) Genetik tanı testlerinin yapıldığı laboratuvar hizmeti verilmelidir. Bünyesinde genetik tanı testleri yapılmayan sağlık tesisleri, bu hizmeti öncelikle en yakındaki kamu kurumlarından olmak üzere hizmet alımı yoluyla temin edebilirler.

(2) Birimin bulunduğu sağlık tesisinde sağlanamayan ancak tanı ve tedavide ihtiyaç duyulan hizmetler, birim sorumlusu tarafından yöneticiye bildirilir. Bu hizmetlerin, hizmet alımı yoluyla temin edilip edilemeyeceği hususunda Bakanlıktan izin alınır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Personelin Durumu**

#### **Birimde görevlendirilecek personel**

**MADDE 14** –(1) Birimin hizmet verdiği günlerde; en az bir çocuk nöroloji uzman hekimini veya nöroloji uzman hekimini, bir fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimini, bir hemşire, bir psikolog, bir sosyal çalışmacı/sosyal hizmet uzmanı, bir fizyoterapist ve bir sekreter sağlık tesisi bünyesindeki personel arasında birimde görevlendirilir. Kurumun imkânları ve hasta sayısı dikkate alınarak bu sayılar artırılabilir.

(2) Birimde ihtiyaç duyulması halinde; çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı, çocuk ve ergen ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı, ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı, ortopedi ve travmatoloji uzmanı, beyin ve sinir cerrahisi uzmanı, çocuk göğüs hastalıkları/göğüs hastalıkları uzmanı, çocuk enfeksiyon hastalıkları/enfeksiyon hastalıkları uzmanı, anestezi ve reanimasyon uzmanı, çocuk cerrahisi uzmanı, kardiyoloji uzmanı, çocuk kardiyoloji uzmanı, tıbbi patoloji uzmanı, tıbbi genetik uzmanı, pratisyen hekim, ergoterapist, dil ve konuşma terapisti ve diğer personel, yönetici tarafından görevlendirilebilir.

(3) Birimde bir pratisyen hekim, ihtiyaç halinde koordinatör hekim olarak görevlendirilebilir.

(4) Nöromusküler hastalık teşhisi konup birimde takip edilmek üzere kaydedilen her 200 hastaya bir hemşire düşecek şekilde görevlendirme yapılır. Hemşire, birimde sürekli olarak görevlendirilir ve sağlık tesisinde başka bir yerde görevlendirilemez. Birimin haftada 3 gün ve üzerinde hizmet vermesi halinde, sekreter de birimde sürekli olarak görevlendirilir.

(5) Faaliyet iznine esas personelin çeşitli nedenler ile birimden 2 aya kadar olan ayrılık halinde, aynı unvan ile uzmanlık dalında başka bir personel yönetici tarafından geçici olarak görevlendirilir. Bu süreyi aşan durumlarda veya görevden ayrılma halinde birime yeni personel görevlendirilir ve Müdürlüğe bildirilir. Müdürlük tarafından, gerekli hallerde birimin çalışma günleri için il içerisindeki diğer sağlık kurumlarından birime görevlendirme yapılabilir.

#### **Birim sorumlusu**

**MADDE 15** –(1) Yönetici tarafından, çocuk nörolojisi uzmanı, nöroloji uzmanı veya fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanlarından biri, birim sorumlusu olarak görevlendirilir. Birim sorumlusunun değişmesi halinde Müdürlüğe ve Bakanlığa bilgi verilir.

(2) Birim sorumlusu aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Birimin, her türlü personel, bina, tesis, cihaz, tıbbî ve fiziki şartlardaki değişiklik taleplerini yöneticiye bildirmek,

b) Birim çalışanlarının görev dağılımını, çalışma yer ve saatlerini belirlemek,

c) Birimde ihtiyaç duyulan malzeme ve cihazları yöneticiye bildirmek,

ç) Personelin hizmet içi eğitimlere katılımını ve hizmet kalite standartlarını sağlamak,

d) Hasta verilerinin ve Bakanlıkça belirlenen verilerin bilgi işlem sistemlerine günlük olarak kaydedilmesini takip etmek,

e) Hasta takibine ve/veya tedavisine ilişkin multidisipliner toplantıları aylık olarak düzenlemek ve birimde görev yapmakta olan personelin katılımını sağlamak,

f) Birimin, ülke geneli diğer nöromusküler birimler ve mükemmeliyet merkezleri gibi üst merkezlerle iş birliğini sağlamak,

g) Hastaların alacakları hizmeti ve tedavileri takip etmek,

ğ) Randevulu hizmetlerin aynı gün içinde tamamlanmasını sağlamak,

h) Hastalara tıbbi yönden faydalı olabilecek diğer idari tedbirleri almak.

#### **Uzman hekimlerin görevleri**

**MADDE 16** –(1) Birimde görevli uzman hekimler, kendi uzmanlık alanının gereklerini yerine getirmekle birlikte aşağıdaki görevleri yerine getirir.

- a) Müracaat eden hastaların ilk muayenesi ve değerlendirmesini yapmak,
- b) Hastaların birim dışında alacakları sağlık hizmetlerini planlamak,
- c) Takipli hastaların rutin tetkiklerini istemek,
- ç) Hemşire tarafından yürütülen koordinasyon görevlerini takip etmek,
- d) Birim sorumlusunun vereceği diğer görevleri yapmak.

#### **Koordinatör hekimin görevleri**

**MADDE 17** –(1) Koordinatör hekim, birimdeki genel tabiplik hizmetlerini, 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan görevleri ve birim sorumlusunun vereceği diğer görevleri yapar.

#### **Hemşirenin görevleri**

**MADDE 18** – (1) Birimde görevlendirilen hemşire aşağıdaki görevleri yerine getirir.

- a) Birime müracaat eden hastaların kabulünü yapmak,
- b) Hastaların laboratuvar tetkikleri için numunelerini birimde almak,
- c) Hasta kayıtlarını tutmak veya tutulmasını takip etmek,
- ç) Evde sağlık hizmetleri birimi ile koordinasyonu sağlamak,
- d) Hasta ve ailesinin eğitimi, sosyal destek alması, rehabilitasyon hizmetlerinin gerçekleştirilmesi konularında diğer personel ile gereken koordinasyonu sağlamak,
- e) Birimdeki hekimlerin kararları doğrultusunda, hastaların birim dışında alacakları sağlık hizmetlerini ve tetkiklerin yapılmasını koordine etmek,
- f) Birim sorumlusu veya koordinatör hekimin vereceği diğer görevleri yapmak.

#### **Psikoloğun görevleri**

**MADDE 19** –(1) Psikolog, çocuk ergen ruh sağlığı ve hastahıkları ile ruh sağlığı hastalıkları uzman hekimlerinin yönlendirmesiyle hasta ve ailesiyle psikolojik değerlendirme görüşmeleri, psikometrik testler yapmak ve ihtiyaca uygun psikolojik destek sağlamakla görevlidir.

#### **Sosyal çalışmacının/sosyal hizmet uzmanının görevleri**

**MADDE 20** –(1) Sosyal çalışmacı/sosyal hizmet uzmanı, birime başvuran hastaların müracaatları sonrası ev ziyareti yaparak yerinde tespit yapmak, raporlamak ve takiplerde hastanın sosyal işlevselliğini sağlamak, korumak, geliştirmek, hastaları rehabilite etmek amacıyla gereken sosyal hizmet müdahalesini belirleyerek gerçekleştirmek, sosyal destek programlarına erişimini sağlamakla görevlidir.

#### **Fizyoterapistin görevleri**

**MADDE 21** – (1) Fizyoterapist, fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanlarının yönlendirmesiyle mevzuatın kendilerine yüklediği görevleri yapar.

#### **Sekreterin görevleri**

**MADDE 22** –(1) Sekreter, birimdeki hasta randevu hizmetlerini yönetmek, hasta dosyalarındaki eksikleri gidermek ve hasta kayıtlarını tutmakla görevlidir.

### **BEŞİNCİ BÖLÜM**

#### **Birimlerin İzlenmesi ve Denetlenmesi**

##### **Birimlerin izlenmesi**

**MADDE 23** –(1) Birimler, Bakanlık tarafından istenilen bilgileri göndermekle yükümlüdür. Birim sorumlusu, bilgi işlem sistemi aracılığıyla günlük olarak kaydettiği hasta bilgileri ve faaliyet alanına giren tüm işlemlere ait bilgileri ve Bakanlıkça talep edilen diğer bilgileri, Bakanlığın ve Müdürlüğün ulaşabileceği şekilde hazır bulundurur. Birimlerin faaliyetlerine ilişkin formlar, Bakanlıkça düzenlenir. Müdürlükler, bu formların dışında ayrı form düzenleyemez ve birimden isteyemezler.

(2) Bakanlık, birimlerin ve hastaların bilgilerini elektronik ortamda izleyebileceği bilgi işlem sistemlerini kurabilir. Bu durumda tüm birimler ve hastaların bilgileri bu sisteme kaydedilir. Birinci fıkrada belirtilen formlar da bu sistem üzerinden takip edilir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında kayıt altına alınan sağlık verilerinin korunması hususunda, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ikincil mevzuatta belirlenen usul ve esaslara uyulması zorunludur.

##### **Birimlerin denetlenmesi**

**MADDE 24** –(1) Birimler; şikâyet veya ihbar üzerine yapılan olağan dışı denetimler hariç olmak üzere Müdürlükçe nöroloji, çocuk nörolojisi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzman hekimleri ile biri Sağlık Hizmetleri Başkanı olmak üzere en az iki başkan ve 5 kişilik denetleme ekibi tarafından yılda en az bir kez bu Yönetmelik hükümleri uyarınca yerinde denetlenir. Denetimlerde bu Yönetmeliğe aykırılık olduğunun tespiti hâlinde, aykırılıkların giderilmesi için bir ayı geçmemek üzere Müdürlük tarafından süre verilir. Bu süre sonunda aykırılıkların giderilmemesi hâlinde, ilgililer hakkında kasıt, ihmal veya kusur şüphesi varsa kendi mevzuatına göre soruşturma yapılır ve disiplin hükümleri uygulanır.

(2) Denetim ve varsa soruşturma sonucu Bakanlığa bildirilir.

### **ALTINCI BÖLÜM**

#### **Çeşitli ve Son Hükümler**

##### **Eğitim**

**MADDE 25** –(1) Birim çalışanlarına komisyonun görüşü alınarak verilecek hizmet içi eğitimler Bakanlık tarafından planlanır. Birim çalışanları hizmet içi eğitimi, birim sorumlusunun yükümlülüğünde, kendi birimlerinde alabileceği gibi Müdürlüğün belirleyeceği diğer birimlerde de alabilir.

##### **Mevcut merkezlerin uyumu**

**GEÇİCİ MADDE 1** –(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyet onayı verilmiş merkezler, 31/12/2021 tarihine kadar bu Yönetmelik hükümlerine uygun hâle getirilir.

##### **Yürürlük**

**MADDE 26** – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

##### **Yürütme**

**MADDE 27** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)